

Αειφόρος τουριστική ανάπτυξη

Εισηγητής

Σταύρος Ν. Καμπέλης

Η Ανάγκη αλλαγής στρατηγικής

- Το τουριστικό προϊόν «ήλιος, παραλία, αρχαιολογικά tour, κ.λπ.» έχει απωλέσει την ανταγωνιστικότητά του
- Απαιτείται μια άλλη στρατηγική για τον τουρισμό, στην κατεύθυνση της επέκτασης από το μαζικό- παραθεριστικό και επομένως εποχικό τουρισμό, **στον θεματικό τουρισμό**, σε μια εμπλουτισμένη, ποιοτική προσφορά που ικανοποιεί ποικίλα ενδιαφέροντα, για 12 μήνες το χρόνο, που θα λειτουργεί στα πλαίσια της αντίληψης **της βιώσιμης ανάπτυξης** του τόπου και της συνεχούς **βελτίωσης της χωρικής ανταγωνιστικότητας** του νομού.
- Η στρατηγική αυτή προωθείται μέσω ενός σχεδίου βιώσιμης χωρικής (και τουριστικής?) ανάπτυξης

Τουρισμός και αειφόρος ανάπτυξη

- Η ιδιομορφία του τουρισμού ως σύμπλεγμα λειτουργιών ,υποδομών και υπηρεσιών.
- Τουριστική Ανάπτυξη και Τοπική Ανάπτυξη
- Βιώσιμη Ανάπτυξη και βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη

Βιώσιμη Ανάπτυξη_ είναι η ισορροπία μεταξύ τριών ισοδύναμων πυλώνων, ώστε να έχουμε ταυτόχρονα...

- ***Ανάπτυξη της οικονομίας***
- ***Ευημερία της κοινωνίας-κοινωνική συνοχή***
- ***Προστασία του Περιβάλλοντος***

Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και βιώσιμες κοινότητες

- Α. Η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη , εάν δεν ταυτίζεται, αποτελεί ένα μεγάλο υποσύνολο της συνολικής βιώσιμης ανάπτυξης μιας περιοχής, η οποία προκειμένου να είναι ελκυστική στους επισκέπτες πρέπει να είναι επίσης ελκυστική στους σημερινούς αλλά και σε νέους κατοίκους
- Β.Ο Νομός Λασιθίου και η Κρήτη πρέπει να καταστούν και να λειτουργούν ως ένα άθροισμα βιώσιμων κοινοτήτων

Τι είναι βιώσιμες Κοινότητες

- Είναι Περιοχές όπου οι πολίτες θέλουν να ζουν και να εργάζονται σήμερα και στο μέλλον
- Οι Β.Κ ανταποκρίνονται στις ποικίλες ανάγκες των σημερινών και αυριανών κατοίκων τους, αντιμετωπίζουν με ευαισθησία το περιβάλλον και συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής
- Είναι ασφαλείς, έχουν καλή οργάνωση και διαχείριση και προσφέρουν ίσες ευκαιρίες και υψηλού επιπέδου υπηρεσίες σε όλους

Χωρική ανταγωνιστικότητα

- μια περιοχή γίνεται ανταγωνιστική αν μπορεί να διασφαλίσει συνολικά την περιβαλλοντική, οικονομική κοινωνική και πολιτιστική της βιωσιμότητα, που βασίζεται σε διαδικασίες συνεργασίας και δικτύωσης .

Η χωρική ανταγωνιστικότητα προϋποθέτει

- Την επιδίωξη συνολικής συνοχής με την μεγιστοποίηση της συμβολής των ενδογενών πόρων της περιοχής***
- τη συμμετοχή των τοπικών φορέων και θεσμών***
- την εισαγωγή της καινοτομίας σε κάθε τομέα***
- την συνεργασία με άλλες περιοχές και την συμπόρευση με τις περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές***

Αξιοποίηση Τοπικού Κεφαλαίου

- Τ.Κ. είναι το σύνολο των υλικών και άυλων στοιχείων μιας περιοχής που χαρακτηρίζονται πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματά της (δραστηριότητες ,τοπία, κληρονομιά ,παράδοση, τεχνογνωσία) των οποίων τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάπτυξη της περιοχής.
- ***Οι υλικοί πόροι και η διαχείρισή τους***
- ***Ο πολιτισμός και η ταυτότητα της περιοχής***
- ***το ανθρώπινο δυναμικό***
- ***Η άμεση και έμμεση τεχνογνωσία και οι ειδικές δεξιότητες***
- ***Η διακυβέρνηση της περιοχής και οι χρηματοδοτικοί πόροι***
- ***Οι δραστηριότητες και οι επιχειρήσεις***
- ***Οι αγορές και οι εξωτερικές σχέσεις***
- ***Η εικόνα που εκπέμπει η περιοχή και ο τρόπος που γίνεται αποδεκτή***

Ο χωροταξικός και ο συνολικός σχεδιασμός της τουριστικής ανάπτυξης

- Η ανάγκη ύπαρξης συνολικής και τομεακής πολιτικής
- εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Ειδικό χωροταξικό πλαίσιο Τουρισμού
- Περιφερειακό Πλαίσιο
- ΣΧΟΟΑΠ ή ΓΠΣ

Μια πρόκληση και μια πρόταση για το Λασιίθι

α . το σχέδιο

- Επεξεργασία στρατηγικού σχεδίου «Βιώσιμης Ανάπτυξης και βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης» που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα κάθε ΣΧΟΟΑΠ ή ΓΠΣ στο Νομό Λασιθίου, με έμφαση στο σχήμα «Τουρισμός -Περιβάλλον –Πολιτισμός- Τοπικά Προιόντα»
- Το σχέδιο αλλά και το ΣΧΟΟΑΠ θα είναι προϊόν συμφωνίας των τοπικών φορέων , του επιχειρηματικού κόσμου και της τοπικής κοινωνίας, ένα θεσμοθετημένο «τοπικό σύμφωνο» και θα βασίζεται στις αρχές της βιώσιμης χωρικής ανταγωνιστικότητας και της αειφορίας.

Μια πρόκληση και μια πρόταση για το Λασίθι

β . κατευθύνσεις και δράσεις

- **Ολοκληρωμένος χωροταξικός σχεδιασμός.**
(Καθορισμός χρήσεων γης και καθορισμός της συμμετοχής και του μεγέθους των τουριστικών επιχειρήσεων σε κάθε χρήση)
- **Ποιότητα παντού** (χώρος, δόμηση, Υπηρεσίες) και εφαρμογή συστημάτων ποιότητας και περιβαλλοντικής προστασίας από όλες τις επιχειρήσεις (EMAS, ISO 14001). Καλή εξυπηρέτηση - υψηλού επιπέδου δημόσιες, δημοτικές, ιδιωτικές υπηρεσίες και εξυπηρετήσεις .Τοπικό σύμφωνο ποιότητας

κατευθύνσεις και δράσεις (2)

Εφαρμογή υποχρεωτικών κανόνων βιώσιμης διαχείρισης για όλους

- (Διαχείριση -ανακύκλωση απορριμμάτων
- Διαχείριση -ανακύκλωση νερού
- Οριοθέτηση -διαχείριση ακτών
- Διαχείριση- οριοθέτηση ρεμάτων
- Διατήρηση του τοπίου πχ κορυφογραμμές
- Οριοθέτηση και διαχείριση Περιοχών Προστασίας της φύσης)
- ***Ανάδειξη και προβολή τοπικής ταυτότητας*** (τοπική αρχιτεκτονική, τοπικά υλικά, τοπικά βιολογικά προϊόντα και κρητική διατροφή, δράσεις διατήρησης παράδοσης και του πολιτισμού της καθημερινότητας , ανάδειξη και υπερτοπική προβολή των μνημείων της ιστορίας και της φύσης .Ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς ως σημαντικού συντελεστή ανάπτυξης

κατευθύνσεις και δράσεις (3)

- **Εφαρμογή υποχρεωτικών κανόνων των ενεργειακά βιώσιμων κοινοτήτων** (μεγιστοποίηση χρήσης ΑΠΕ, ενεργειακή αποδοτικότητα, κατάργηση λαμπτήρων πυρακτώσεως, βιοκλιματικός σχεδιασμός, οικονομία χαμηλών εκπομπών)
- **Πρωώθηση της ισόρροπης προσβασιμότητας παντού**
- Καλή διασύνδεση-υψηλού επιπέδου μεταφορικά και επικοινωνιακά δίκτυα, εναλλακτικοί τρόποι διακίνησης, πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι , σύνδεση χώρων διαμονής και κατοικίας με εργασία, σχολείο, κέντρο υγείας, αθλητικούς χώρους, λοιπές υπηρεσίες , καλή σήμανση. Ανάπτυξη της πρόσβασης σε πηγές πληροφοριών και γνώσης

κατευθύνσεις και δράσεις (4)

- ***Ενθάρρυνση υψηλής ποιότητας βιώσιμου τουρισμού.***
- Συμπληρωματική τουριστική υποδομή (εγκαταστάσεις αθλητικού-προπονητικού τουρισμού, συνεδριακά κέντρα, μαρίνες, κέντρα θαλασσοθεραπείας, άλλα κέντρα ευεξίας, κέντρα παροχής υπηρεσιών υγείας)
- Επιλογή και ανάπτυξη των πιο κατάλληλων μορφών εναλλακτικού τουρισμού,
- Υψηλής ποιότητας ,αισθητικής και περιβαλλοντικά πρότυπες ξενοδοχειακές και άλλες εγκαταστάσεις φιλοξενίας όπως αγροτουριστικές μονάδες και εγκαταστάσεις οικοτουρισμού και αναψυχής .

κατευθύνσεις και δράσεις (5)

- **Τουριστική παιδεία και ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης** για ολόκληρη την τοπική κοινωνία, άρτια εκπαίδευση, κατάρτιση και μετεκπαίδευση για όλους όσους ασχολούνται επαγγελματικά με τον τουρισμό.
- Συνεργασία με ιδρύματα , όπως το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας και το Ενυδρείο, που συνδυάζουν με πρότυπο τρόπο εκπαίδευση, ψυχαγωγία και τουρισμό.
- **Ενθάρρυνση της ανάπτυξης** που συντελείται από αστικές λειτουργίες και βελτίωση της σχέσης μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών